

Kvalitetskontroll av auktoriserade revisorer samt registrerade revisionsbolag som utför lagstadgad revision i företag av allmänt intresse

1 Sammanfattande bedömning

Revisorsinspektionen har slutfört sin kvalitetskontroll av det registrerade revisionsbolaget Baker Tilly Stint AB (Baker Tilly Stint) samt en auktoriserad revisor anställd där.

1.1 Systembaserad kvalitetskontroll

De ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policyer som har byggts upp inom Baker Tilly Stint möter generellt kraven för att uppfylla gällande kvalitetsnormer. Revisorsinspektionen har dock funnit specifika brister inom vissa områden i den systembaserade kvalitetskontrollen.

1.2 Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

Uppdragsspecifika granskningsbrister där revisionskvaliteten kan förbättras har identifierats, se avsnitt 4.1. Bristerna har bedömts vara av den karaktären att fortsatt utredning ska ske inom ramen för ett tillsynsärende. Vissa iakttagelser rörande områden där dokumentationen i delar har bedömts vara otillräcklig har också identifierats, se avsnitt 4.2.

2 Inledning

Revisorsinspektionen har under år 2024 kvalitetskontrollerat Baker Tilly Stint. Kontrollen har varit såväl system- som uppdragsbaserad. Den har omfattat en revisor och ett av hans genomförda revisionsuppdrag för ett bolag vars räkenskapsår avslutades under år 2023. Det registrerade revisionsbolaget var valt som revisor och den utvalde revisorn var utsedd till huvudansvarig revisor. I det efterföljande används genomgående begreppet ansvarig revisor för denne revisor.

De slutsatser som Revisorsinspektionen har dragit i samband med den genomförda kvalitetskontrollen redovisas i denna rapport och omfattar områden där inspektionen har funnit brister när det gäller den systembaserade kontrollen. Rapporten omfattar också områden där inspektionen har funnit brister vid utförandet av revisionsuppdraget inom ramen för den uppdragsbaserade kvalitetskontrollen. Dessutom informerar Revisorsinspektionen om dokumentationsbrister som har kunnat konstateras.

Mer information om rättslig ram samt utgångspunkter för kvalitetskontrollen finns i bilaga 1.

3 Systembaserad kvalitetskontroll

Revisorsinspektionen bedömer att de ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policyer som har byggts upp inom Baker Tilly Stint generellt möter kraven för att uppfylla gällande kvalitetsnormer. Inspektionen har dock gjort vissa iakttagelser.

3.1 Årlig rapport om öppenhet och insyn

Enligt EU:s revisorsförordning artikel 13 ska de revisionsföretag som har uppdrag i företag av allmänt intresse offentliggöra en årlig rapport om öppenhet och insyn inom fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår. Rapporten ska publiceras på revisionsföretagets webbplats och ska sedan förbli tillgänglig på denna webbplats i minst fem år från dagen för offentliggörandet.

Baker Tilly Stint har först efter att Revisorsinspektionen påmint om skyldigheten offentliggjort en rapport avseende det räkenskapsår som avslutades den 31 augusti 2023 genom att publicera den på sin webbplats. Den årliga rapporten för det räkenskapsår som avslutades den 31 augusti 2024 har även den publicerats vid en tidpunkt senare än fyra

månader efter utgången av räkenskapsåret, även om den upprättats i korrekt tid. Det saknas rapporter för samtliga år som Baker Tilly Stint har haft uppdrag i företag av allmänt intresse på deras webbplats. På webbplatsen finns enbart den senast offentliggjorda årliga rapporten. Den rapport som finns publicerad uppfyller inte de krav som ställs på beskrivning av det nätverk revisionsföretaget ingår i enligt artikel 13 p. 2. Enligt revisorsförordningen ska namn på varje revisionsföretag som är medlem i nätverket anges samt var de har sitt registrerade säte, huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet. Vidare ska total omsättning som härrör från lagstadgad revision av årsredovisning eller årsbokslut och koncernredovisning för de revisionsföretag som är medlemmar i nätverket framgå. Rapporten hänvisar till en central webbplats för nätverkets svenska verksamhet, som emellertid inte innehåller den information som krävs.

Revisorsinspektionen anmodar Baker Tilly Stint att offentliggöra årlig rapport om öppenhet och insyn i korrekt tid, att säkerställa att rapporterna hålls tillgängliga på webbplatsen i fem år samt att rapporten innehåller den information som krävs.

3.2 Kvalitetsstyrningssystem

3.2.1 Kvalitetsmål

Enligt ISQM 1 p. 8 a ska ett revisionsföretag etablera de kvalitetsmål som specificeras i standarden tillsammans med eventuella andra kvalitetsmål som anses nödvändiga av revisionsföretaget för att uppnå målen med kvalitetsstyrningssystemet. Enligt p. 17 ska samtliga krav i standarden följas såvida kravet inte är tillämpligt för revisionsföretaget på grund av karaktären på eller omständigheterna kring revisionsföretaget och dess uppdrag. Exempel på när inte samtliga krav skulle vara tillämpliga är enligt p. A29 när revisionsföretaget är en enmansbyrå.

Revisorsinspektionen har vid sin granskning uppmärksammat att de kvalitetsmål som Baker Tilly Stint antagit inom komponenten Information och kommunikation inte uppfyller de krav som ställs i ISQM 1. Baker Tilly Stint har som kvalitetsmål att företaget ska ha rutiner och riktlinjer för hur information ska lämnas från medarbetarna till varandra och till ledningen. Enligt ISQM 1 p. 33 c) i. ska det i kvalitetsmålet inkluderas även kommunikation till personal och uppdragsteam från revisionsföretaget. Vad gäller ISQM 1 p. 29 b) och p. 32 h) så kan dessa inte återfinnas alls i de kvalitetsmål som revisionsföretaget etablerat.

Revisorsinspektionen anmodar Baker Tilly Stint att se över och säkerställa att de kvalitetsmål som revisionsföretaget etablerat överensstämmer med de som finns ISQM 1.

3.2.2 Skalbarhet

Enligt den nätverksgemensamma kvalitetshandbok som Baker Tilly Stint tillämpar i sitt kvalitetsarbete är rutiner, kontroller och motåtgärder gemensamma för alla revisionsföretag som är medlemmar i nätverket. Dessa ska ses som en lägsta nivå för utformning av det interna kvalitetsstyrningssystemet. Enskilda revisionsföretag ska, beroende på storlek och struktur, komplettera, utöka och anpassa regelverket till det egna företagets mål, delmål och risker för att uppnå kraven enligt ISQM 1.

ISQM 1 p. 7 kräver att ett revisionsföretag tillämpar en riskbaserad metod för att utforma, implementera och tillämpa de olika komponenterna i kvalitetsstyrningssystemet på ett sammankopplat sätt så att revisionsföretaget proaktivt hanterar kvaliteten i de uppdrag som utförs av revisionsföretaget. Enligt p. 10 måste revisionsföretaget vid tillämpningen ta hänsyn till företagets art och omständigheter, och karaktären på och omständigheterna kring de uppdrag som utförs av revisionsföretaget.

Förväntan är alltså både från revisionsföretagets interna regler och riktlinjer och från ISQM 1 att utformningen av revisionsföretagets kvalitetsstyrningssystem ska variera. Exempelvis beroende på vilka tjänster som levereras och vilka klienter företaget har.

Baker Tilly Stint har enligt den information som Revisorsinspektionen erhållit implementerat de kvalitetsmål och motåtgärder som det nätverk revisionsföretaget ingår i tagit fram, utan att närmare överväga eller genomföra eventuella anpassningar till den egna verksamhetens förutsättningar.

Revisorsinspektionen anmodar Baker Tilly Stint att säkerställa att de kvalitetsrisker och motåtgärder som implementerats anpassas till den egna verksamheten i enlighet med interna regelverk och ISQM.

3.3 Uppdrags utförande - uppdragsanknuten kvalitetskontroll

Uppdragsanknuten kvalitetskontroll är enligt ISA 220 ett obligatoriskt moment vid granskning av börsnoterade företags finansiella rapporter. Den som utför den uppdragsanknutna kvalitetskontrollen benämns inom Baker Tilly Stint som CRP.

Enligt ISQM 2 p. 12 är målet med att utse en behörig särskild kvalitetsgranskare för ett uppdrag att göra en objektiv utvärdering av de väsentliga bedömningar som har gjorts av uppdragsteamet och de slutsatser som de har dragit.

Baker Tilly Stint har genom det nätverk man ingår i etablerat rutiner och riktlinjer som anger vem som ansvarar för att utse personer till kvalitetsgranskare. Vidare har revisionsföretaget etablerat rutiner och riktlinjer som anger kriterierna för vem som kan bli utsedd till särskild kvalitetsgranskare. Detta omfattar krav på att CRP har kompetens och förmåga, följer relevanta yrkesetiska krav samt följer bestämmelser i sådana lagar och författningar som är relevanta för att vara behörig för uppdraget. En särskild kvalitetsgranskare ska ha erfarenhet och kompetens av bestyrkandeuppdrag i företag av allmänt intresse, motsvarande det aktuella uppdraget. Vidare framgår att den särskilde kvalitetsgranskaren ska godkännas av nätverkets kvalitetsnämnd. Godkännandet ska erhållas innan uppdraget accepteras.

För det uppdrag som omfattades av Revisorsinspektionens kvalitetskontroll har en CRP som inte tillhör nätverket utsetts. Någon utvärdering av på vilka grunder den externa CRPn utsågs och hur dennes kompetens och förmåga att verka som CRP på ett noterat uppdrag utvärderades gjordes inte. Det saknas även dokumentation av om godkännande av CRP erhållits från nätverket eller inte.

Revisorsinspektionen anmodar Baker Tilly Stint att säkerställa att ISQM 2 och revisionsföretagets system och riktlinjer efterlevs vad gäller hantering av uppdragsanknuten kvalitetskontroll.

3.4 Uppdrags utförande - användning av redovisningsspecialist

Enligt den kvalitetshandbok som Baker Tilly Stint tillämpar ska den ansvarige revisorn särskilt uppmärksamma vissa områden och åtgärder när denne reviderar företag av allmänt intresse. Ett sådant område är anlitan av IFRS-specialist där revisorn ska planera för och kontakta en sådan om de finansiella rapporterna upprättas enligt detta regelverk.

I revisionsdokumentationen ska det bekräftas att en IFRS-specialist har anlitats för uppdraget och att bedömning har skett om att denne har tillräcklig kompetens. Vidare ska IFRS-specialisten i revisionsdokumentationen ha genomfört sign-off av de finansiella

rapporterna och bekräftat att tillräcklig erfarenhet och kunskap funnits för att hantera uppdraget.

I det uppdrag som Revisorsinspektionen granskade i kvalitetskontrollen har inte någon IFRS-specialist anlåtats. Skälen för detta framgår inte av dokumentationen.

Revisorsinspektionen anmodar Baker Tilly Stint att säkerställa att man efterlever de riktlinjer som antagits för att säkerställa en tillfredsställande kvalitetssäkring.

4 Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

4.1 Brister vid utförandet av revisionsuppdraget

Vid granskning av uppdraget har uppmärksammats granskningsbrister bland annat inom områdena koncernrevision, särskilt betydelsefulla områden (SBO), granskning av biologiska tillgångar, växande skog samt granskning av årsredovisningen. Det har även iakttagits brister vad gäller vidtagna åtgärder inom penningtvättsregelverket. Bristerna har bedömts vara av den karaktären att fortsatt utredning ska ske inom ramen för ett tillsynsärende.

4.2 Dokumentationsbrister

- Motivering av det väsentlighetstal som valts för såväl moderbolaget som koncernen saknas i revisionsdokumentationen.
- I dokumentationen saknas information om hur revisorn utvärderat skillnaden mellan IFRS och de lokala redovisningsregelverk som de i koncernen olika företagen tillämpat i sin rapportering.
- Av revisionsdokumentationen framgår inte hur bolagsstyrningsrapporten och ersättningsrapporten granskades.

Med dokumentationsbrister avses sådana fall där revisorn har förmått göra den påstådda granskningen sannolik, men där Revisorsinspektionen vill peka på att dokumentationen i vissa delar varit bristfällig.

Kvalitetskontrollen avslutades vid slutmöte med Baker Tilly Stints ledning den 14 mars 2025.

Bilaga 1 Rättslig ram och utgångspunkter för kvalitetskontrollen

Revisorsinspektionen har i uppdrag att minst vart tredje eller vart sjätte år genomföra sådan kvalitetskontroll som avses i artikel 26 Europaparlamentets och rådets förordning nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EU-förordningen). Revisorsinspektionens återkommande kvalitetskontroll sker dels på företagsnivå, dels på uppdragsnivå.

På företagsnivå görs en systembaserad kvalitetskontroll av revisionsbolaget. Kontrollen innebär att Revisorsinspektionen granskar hur revisionsföretagets system och processer är utformade och fungerar. Syftet är att säkerställa att revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse utförs enligt god revisorssed och god revisionsed.

På uppdragsnivå genomförs Revisorsinspektionens kvalitetskontroll med inriktning på hur lagstadgad revision utförs i enskilda uppdrag. Genom den uppdragsbaserade kontrollen får Revisorsinspektionen underlag för att bedöma såväl effektiviteten i revisionsföretagets system för kvalitetssäkring som kvaliteten i enskilda revisorers arbete.

Systembaserad kvalitetskontroll

Det åligger ledningen för ett revisionsföretag att inrätta och upprätthålla ett kvalitetsstyrningssystem som innefattar riktlinjer och rutiner för hantering av vart och ett av följande områden.¹

- ✓ Riskbedömning
- ✓ Styrning och ledarskap
- ✓ Relevanta yrkesetiska krav
- ✓ Acceptera och behålla kundrelationer och specifika uppdrag
- ✓ Uppdrags utförande
- ✓ Resurser
- ✓ Information och kommunikation

¹ EU-förordningen, revisorslagen (2001:883), förordning (1995:665) om revisorer, Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet och International Standard on Quality Management (ISQM) 1 – *Kvalitetsstyrning för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närliggande tjänster.*

✓ Övervakning med tillhörande åtgärder

Målet ska vara att utforma, implementera och använda kvalitetsstyrningssystem som ger revisionsföretaget en rimlig försäkran om att företaget och dess personal fullgör sitt ansvar i enlighet med standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar, utför uppdrag i enlighet med sådana standarder och krav, och att rapporter som utfärdas av revisionsföretaget eller en uppdragsansvarig är lämpliga med hänsyn till omständigheterna.

Allmänhetens intresse tillgodoses genom ett konsekvent genomförande av uppdrag som håller god kvalitet. Utformningen, implementeringen och användningen av kvalitetsstyrningssystemet möjliggör ett konsekvent genomförande som håller god kvalitet genom att ge revisionsföretaget en rimlig försäkran om att målen med kvalitetsstyrningssystemet uppnås.

Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

Kvalitetskontrollen görs utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och för att ge Revisorsinspektionen rimlig grund för sina slutsatser om kvaliteten i utförd revision.

Kvalitetskontrollen innebär inte att Revisorsinspektionen går igenom en avslutad revision i alla dess delar eller att en fullständig analys görs av alla förhållanden i revisionen. Syftet är inte heller att bedöma om, de av revisorerna, granskade årsredovisningarna eller annan extern rapportering har varit i alla avseenden korrekt utformade.

Revisorsinspektionens uppdragsgenomgångar har inte enbart som syfte att bedöma om revisionsföretaget och de vid detta verksamma revisorerna uppfyller gällande krav på god revisorssed och god revisionsred. Revisorsinspektionens kvalitetskontroll ska även bidra till en utveckling av revisionskvaliteten i de enskilda uppdragen.

Brister vid utförandet av revisionsuppdragen

Vid bestämmandet av vilka brister som inkluderas i rapporten tas hänsyn till den identifierade bristens väsentlighet i relation till god revisionsred, både när gäller det individuella uppdraget som inspekterats och de specifika fokusområden som varit aktuella under vår inspektion. Om identifierade brister av liknande slag har noterats i fler än ett inspekterat uppdrag vägs också detta in.

Om brister uppmärksammas vid kvalitetskontroll av revisionsföretag samt personvalda revisorer förelägger Revisorsinspektionen revisionsföretaget att lämna ett skriftligt svar på vilka åtgärder som har eller kommer att vidtas för att komma till rätta med bristerna.

Om brister uppmärksammas vid kvalitetskontroll av enbart personvald auktoriserad revisor följs dessa regelmässigt upp under kommande inspektion hos revisionsföretaget.

Dokumentationsbrister

En auktoriserad revisor ska enligt god revisionssed dokumentera dels sådana förhållanden som har betydelse för att ge bevis till stöd för uttalandena i revisionsberättelsen, dels sådana förhållanden som utgör bevis för att revisionen har planerats och utförts enligt god revisionssed. Bestämmelser om dokumentation finns i 24 § revisorslagen (2001:883) och 7–12 §§ Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet. Dessa kompletteras av International Standards on Auditing (ISA) 230 *Dokumentation av revisionen*. Dokumentationen ska vara tydlig och sammanställd på ett överskådligt sätt. Av dokumentationen ska framgå bl.a. hur granskningen har planerats, vilken granskning som har genomförts, när granskningen har utförts, vilka iakttagelser som har gjorts och vilka slutsatser som har dragits. Underlåtenhet att fullgöra dokumentationsskyldigheten på ett riktigt sätt bedöms som allvarlig, eftersom den försvårar en analys och en tillfredsställande bedömning av arbetet i efterhand.

Den omständigheten att en revisor inte dokumenterar sina granskningsåtgärder enligt gällande föreskrifter behöver i och för sig inte innebära att hans eller hennes granskningsåtgärder har varit otillräckliga. Revisorn måste då kunna redogöra för sin granskning på ett sådant sätt att det vid en helhetsbedömning framstår som sannolikt att de påstådda åtgärderna har utförts och att de har haft en sådan inriktning och omfattning att de har kunnat tjäna som underlag för välgrundade slutsatser. Vid denna bedömning beaktar Revisorsinspektionen bl.a. hur detaljerade uppgifter revisorn har lämnat om sina granskningsinsatser. Om revisorn inte förmår att göra den påstådda granskningen sannolik, utgår Revisorsinspektionen från att någon tillfredsställande granskning inte har skett.

Dokumentationsbrist som i rapporten inte redovisas som granskningsbrist behöver inte kommenteras i särskild ordning av revisionsföretaget.

Uppföljning

När revisionsföretaget föreläggs att yttra sig över rapporterade brister ska detta svar inkludera detaljerad information om vilka åtgärder som vidtagits eller planeras. Vidare ska svaret innehålla en analys av grundorsaker till identifierade brister, en s.k. root-cause analysis. Detta innebär att revisionsföretaget ska utvärdera om bristerna har sin grund i systembrister som kräver omedelbara rättelseåtgärder, svårigheter att tillämpa relevant normgivning eller beror på andra faktorer som kan knytas till det individuella uppdraget eller den ansvarige revisorn. Revisorsinspektionen följer upp att vidtagna eller planerade åtgärder är tillfredställande under kommande inspektion hos revisionsföretaget.